

İzmir Veteriner Hekimler Odası Haysiyet Divanı kararlarının “gizliliğe saygı ilkesi” çerçevesinde değerlendirilmesi¹

Ebru TONG*, H. Gökhan ÖZDEMİR**, Gökhan ASLIM***

Öz: Türkiye’de veteriner hekimler 6343 sayılı “*Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun*” ve bu Kanuna dayanarak hazırlanan mevzuat çerçevesinde mesleki görev ve sorumluluklarını yerine getirmektedirler. Veteriner Hekim Odalarının Organlarından “*Haysiyet Divanı*”, iki yıl için seçilen beş üyeden oluşmakta olup, üyelerinin en az üçünün hazır bulunması ile toplanmakta ve “*yazılı ihtar, para cezası, 15 günden altı aya kadar meslek icrasından geçici olarak men kararı*” şeklinde cezalar verebilmektedir. Çalışmada, İzmir Veteriner Hekimler Odası Haysiyet Divanı kararlarının değerlendirilmesi amaçlandı. Çalışmanın materyalini İzmir Veteriner Hekimler Odası arşiv belgeleri oluşturdu. Oda Yönetim Kurulundan alınan yazılı izin çerçevesinde dosyalar ve karar defterler incelenerek, Haysiyet Divanının veteriner hekimler hakkında verdiği kararlar “*gizliliğe saygı ilkesi*” temelinde içerik analizi yapılarak değerlendirildi. Buna göre 1992 yılından 2014 yılı Ocak ayına kadar yapılan 35 toplantıda 74 karar alındığı; verilen kararlardan 33’ünün yazılı ihtar, üçünün para cezası ve üçünün de meslek icrasından geçici men cezası olduğu tespit edildi. Sonuç olarak, İzmir Veteriner Hekimler Odası Haysiyet Divanının işlevselliğinin kurumsal açıdan katkısı olduğu; veteriner hekimler arasındaki etik ve deontolojinin sağlanması ve korunması adına önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Arşiv, Haysiyet Divanı, İzmir Veteriner Hekimleri Odası Haysiyet Divanı, Veteriner Hekimleri Odası.

An assessment of İzmir Chamber of Veterinarians Discipline Committee decisions in scope of the “principle of respect for privacy”

Abstract: In Turkey veterinarians perform their professional tasks and obligations in accord with “*The Law Regarding Practising The Profession of Veterinary Medicine, Organization of Turkish Veterinary Medical Association and Chambers and Their Activities*” numbered 6343, and other applicable regulations based on this law. “*Discipline Committee*”, an organ of the Chambers of Veterinarians, consists of 5 members elected for 2 years. This committee gathers if at least 3 members and can impose sanctions like “*written warning, fine, or temporary prohibition of practicing from 15 days to 6 months.*” This study aims to assess the decisions of the Discipline committee of the İzmir Chamber of Veterinarians. Study materials include archive documents of İzmir Chamber of Veterinarians. Files and decision ledger were analysis within the scope of the written permission obtained from the Board of Directors of the Chamber. The decisions of the Discipline Committee about veterinarians were evaluated in the scope of the “*principle of respect for privacy*” by content analysis. According to this assessment 74 decisions were made in 35 sessions, until January 2014 from 1992. It was determined that 33 of decisions involved written warning, 3 decisions involved fine and 3 decisions involved temporary prohibition of practice.

Keywords: Archive, Discipline committee, İzmir Chamber of Veterinarians

* Dr. İzmir Veteriner Hekimleri Odası Genel Sekreteri, İzmir.

** İzmir, Veteriner Hekimleri Odası Başkanı, İzmir.

*** Yrd. Doç. Dr., Aksaray Üniversitesi Veteriner Fakültesi Veteriner Hekimliği Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı, Aksaray.

Giriş

Türkiye’de veteriner hekimler, 6343 sayılı “*Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun*”² ve bu Kanuna dayanarak hazırlanan mevzuat çerçevesinde mesleki görev ve sorumluluklarını yerine getirmektedirler. Bu Kanun kapsamında il sınırları içerisinde en az 30 veteriner hekim bulunan her il, il merkezinde veya yakın il ve/veya iller ile birleştirilmek suretiyle, Merkez Konseyinin kararıyla veteriner hekimler odası kurulabilmekte olup³, İzmir Veteriner Hekimler Odası da Merkez Konseyi kararıyla 1954 yılında kurulmuştur.⁴

Veteriner hekim odalarının organları; Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Haysiyet Divanından oluşmaktadır. Veteriner hekim odalarının organlarından “*Haysiyet Divanı*” (HD), iki yıl için seçilen beş üyeden oluşur; üyelerin en az üçünün hazır bulunması ile toplanır; kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilir.⁵

6343 sayılı kanuna bağlı olarak çıkarılan “*Türk Veteriner Hekimleri Birliği Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Uygulama Yönetmeliği*”⁶ gereği mesleki uygulamalar sırasında deontolojik ve/veya etik kuralları ihlal eden bir veteriner hekim için, herhangi bir kişi ya da kurumun kişi hakkında yazılı bildirimini, Merkez Konseyi’nin doğrudan isteği ya da oda yönetim kurulunun gerek duyması halinde soruşturma başlatılır. (Oda yönetim kurulu, konuyu inceleyerek soruşturma açılmasına karar verirse). HD, soruşturmaya konu olan

fil ve hareketin niteliğine göre “*yazılı ihtar, para cezası, 15 günden altı aya kadar meslek icrasından geçici olarak men kararı*” şeklinde cezalar verebilmektedir.⁷

Haysiyet Divanının tutanak ve almış olduğu kararlar gizli olur ve başkanın mesuliyeti altında güvenli bir yerde saklanmaktadır.⁸ Bu bağlamda çalışmada etik ilkelerden “*gizliliğe saygı ilkesi*” gözetilerek İzmir Veteriner Hekimler Odası (VHO) HD kararlarının değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem

Çalışmanın materyalini İzmir VHO arşiv belgeleri (HD’de görüşülmek üzere gelen dosyalar, HD karar defterleri) oluşturdu. Oda Yönetim Kurulundan alınan yazılı izin⁹ çerçevesinde gizliliğe saygı ilkesi temelinde dosya ve kararlarda adı geçen veteriner hekimlerin kimlikleri saklı tutularak, HD’nin veteriner hekimler hakkında aldıkları kararları içerik analizi ile değerlendirildi.

Dosyaların incelenmesi sonucunda, toplantı ve karar sayısı, üye sayısı, kamu-serbest çalışan sayıları çerçevesinde ve Kızıltepe (4)’den de yararlanılarak çeşitli konu başlıkları altında incelendi.

Bulgular

İzmir Veteriner Hekimleri Odası Haysiyet Divanının almış olduğu kararların incelenmesi neticesinde; 1992 yılından, 2014 yılı Ocak ayına kadar 35 toplantı yapıldığı ve bu toplantılarda toplam 74 kararın alındığı (Tablo 1); verilen

¹ Bu çalışma 21-23 Mayıs 2014 tarihlerinde Samsun’da düzenlenen IV. Ulusal Veteriner Hekimliği ve Mesleki Etik Sempozyumunda sunuldu ve özeti sempozyum bildiriler kitabı s 321-324 ve Lokman Hekim Journal IV. National Symposium of the History of Veterinary Medicine and Professional Ethics eki s.42-43’te yayımlanmıştır.

² 18 Mart 1954 tarihli ve 8661 sayılı Resmi Gazete (RG).

³ 6343 Sayılı Kanun 16ncı madde.

⁴ Türk Veteriner Hekimleri Birliği resmi web sitesi odalar bölümünde (9) ve İzmir Veteriner Hekimler Odasının hazırlanmış olduğu tarihçede (2) İzmir Veteriner Hekimleri Odası kuruluş yılı olarak 1954 yılı belirtilmektedir. 7

⁵ 343 sayılı Kanun 22 ve 35nci madde.

⁶ 13 Eylül 2006 tarihli ve 26288 sayılı RG.

⁷ 6343 Sayılı Kanun 41nci madde.

⁸ 6343 Sayılı Kanun 38nci madde

⁹ 05.11.2013 tarihli Oda Yönetim Kurulu toplantısı, 42 numaralı kararı.

Tablo 1. Haysiyet Divanının yaptığı toplantı ve alınan karar sayılarının dağılımı.
Table 1. Distribution of numbers of sessions and decisions made by Discipline Committee.

Yıllar	92-94	94-96	96-98 **	98-00	00-02	02-04	04-06	06-08 **	08-10	10-12	12-14	T
Toplantı Sayısı	3	1	-	4	8	2	2	-	3	7	5	35
Dosya Sayısı	1	-	-	10	9	2	4	-	1	13	17	57
Karar Sayısı	3	1	-	10	14	5	5	-	4	16	16	74

** Karar defterlerinde 1996-1998 ve 2006-2008 yıllarını kapsayan dönemlerde toplantı yapılmadığı tespit edildi.

Tablo 2. Haysiyet Divanı üyelerinin yapılan toplantılara katılım sayılarının dağılımı.
Table 2. Distribution of numbers of participations done by Discipline Committee members.

Üye sayısı	92-94	94-96	96-98	98-00	00-02	02-04	04-06	06-08	08-10	10-12	12-14***	T
3 □ye		1	-	-	-	-	-	-	1		-	2
4 □ye	2		-	-	1	2	2	-	-		-	7
5 □ye	1		-	4	7	-	-	-	2	7	5	26

*** 2012-2014 dönemi dosyaları 2014 yılı Ocak ayına kadar değerlendirildi.

Tablo 3. Haysiyet Divanı tarafından alınan karar sayılarının dağılımı.
Table 3. Distribution of numbers of decisions made by Discipline Committee.

Yıllar	92-94	94-96	96-98	98-00	00-02	02-04	04-06	06-08	08-10	10-12	12-14	T
Yazılı İhtar	-	-	-	5	12	-	-	-	-	7	9	33
Para Cezası	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	3
Geçici Men	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	3
Kusur yok	-	-	-	6	-	1	3	-	-	7	8	25
İade/İptal	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2
Suç duyurusu / Bildirim ****	-	-	-	3 CB	1 GTHM	-	1 TTB	-	-	1 GTHM	1 GTHM	7

**** Suç duyurusu/Bildirim bölümünde üç adet Cumhuriyet Başsavcılığına suç bildirim, üç adet Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğüne bildirim, bir adet de Türk Tabipleri Birliği'ne bildirim söz konusudur. CB: Cumhuriyet Başsavcılığı, GTHM: Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, TTB: Türk Tabipleri Birliği.

Tablo 4. Haysiyet Divanının aldığı kararların çalışma alanına göre dağılımı**Table 4.** Distribution of numbers of decisions made by Discipline Committee in regard to field.

Yıllar	92-94	94-96	96-98	98-00	00-02	02-04	04-06	06-08	08-10	10-12	12-14	T
Serbest	1	-	-	11	12	2	3	-	1	12	17	59
Kamu	-	-	-	1	1	-	-	-	-	3	-	5
Toplam	1	-	-	12	13	2	3	-	1	15	17	64

Tablo 5. Haysiyet Divanı arşivinde incelenen dosyaların konularına göre dağılımı.**Table 5.** Distribution of numbers of files examined in Discipline Committee archive in regard to their subjects.

Dosyanın Konusu	Yazılı ihtar	Para cezası	Geçici men	Ceza indirimi	Kusur bulunmadı	Toplam
Mesleğe saygı ve meslek onuru****	1	1	1	-	-	3
Kliniği usulsüz kullandırma/ klinik açmadan klinik hizmetleri	6	1	-	-	1	8
Hasta ve hasta sahibi ile ilişkiler	12	-	1	-	20	33
Meslektaşlar arası ilişkiler	7	-	-	-	3	10
Reklam yapma ve haksız rekabet unsurları	4	-	-	-	-	4
Asgari ücret tarifesine uyulmaması	2	-	-	-	1	3
Diğer*****	1	1	1	-	-	3
Toplam	33	3	3	-	25	64

***** Meslek onurunun zedelenmesi hususunda veteriner hekime hem yazılı ihtar hem de para cezası verilmiştir.

***** Diğer durumlar başlığı altında “ilaç satışı” ve “ihbarı bildirim zorunlu bir hastalığın bildirilmemesi” hakkında ceza verilmiştir.

kararlardan 33’ünün yazılı ihtar, üçünün para cezası ve üçünün de meslek icrasından geçici men cezası olduğu (Tablo 3); alınan 57 kararın serbest veteriner hekimlerle, beşinin de kamuda görev yapan veteriner hekimler ile ilgili olduğu (Tablo 4); yapılan toplantıların ikisinde üç üyenin, yedisinde dört üyenin, 26’sında da beş üyenin katılım gösterdiği (Tablo 2) tespit edildi. Ayrıca gelen dosyalar arasında kaynağı tespit edilebilen şikâyetlerin 13’ünün veteriner hekimler, 21’inin hasta/hayvan sahipleri, ikisinin de VHO’dan geldiği; alınan kararlarda 6343 sayılı Kanunun yanı sıra, “Veteriner Hekim Deontoloji Yönetmeliği”¹⁰, “Türk

Veteriner Hekimleri Birliği Veteriner Hekim Odaları Soruşturma, Yargılama Yöntemleri ve Veteriner Hekimlik Disiplin Yönetmeliği”¹¹, “Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliği”¹² ve “Türk Veteriner Hekimleri Birliği Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Uygulama Yönetmeliği”nden faydalandığı belirlendi.

Tartışma ve Sonuç

Kızıltepe (3), 355 serbest veteriner hekimin katıldığı çalışmasında, Yüksek Haysiyet Divanı (YHD)’na gelen dosyaları da incelemiş ve

¹⁰ 09 Temmuz 1994 tarihli ve 21985 sayılı RG.

¹¹ 24 Ocak 2000 tarihli ve 24180 sayılı RG.

¹² 18 Haziran 2001 tarihli ve 24436 sayılı RG ve 15 Ekim 2011 tarihli ve 28085 sayılı RG.

YHD'ye yansıyan dosyalarda 1986 yılı öncesine ait bir kayda rastlanılmaması şaşırtıcı bir durum olarak değerlendirilmiş; arşivin eksik olma nedeni olarak Milli Güvenlik Kurulu'nun 8 Aralık 1980 tarihli 7 numaralı bildirisini ile kapatılan meslek birliklerinden olduğu şüphesinden bahsetmiştir. 6343 sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliği'nde gelen evrakların ne kadar süre saklanacağına dair herhangi bir hükmün yer almamakta olup, "*Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik*"¹³ göre Türk Veteriner Hekimleri Birliği (TVHB) ve VHO'ya gelen ve giden evraklar "*Özel arşivler*" niteliğindedir. Çalışmada HD'ye 1992 yılından 2014 yılı Ocak ayına kadar olan 11 dönemlik sürece ait belgelerin olduğu, dosya ve evrakların muhafaza edilip, saklandığı tespit edildi (Tablo 1). TVHB ve İzmir VHO'nun 1954 yılında kurulduğu düşünüldüğünde Kızıltepe (3)'nin belirttiği YHD dosyalarında geçmişe ait bir kayda rastlanılmaması durumunun şaşırtıcı bulunmasına paralel olarak, İzmir VHO HD'de 1992 yılına kadar herhangi bir evraka rastlanmamıştır. Kızıltepe (3)'nin belirttiği sebebe ilaveten, mevzuat hükümleri, odaların ikamet değişiklikleri ve geçmişe yönelik evraklarının saklanmasında saklama yeri açısından yaşanabilecek bazı zorluklardan dolayı böyle bir durumla karşı karşıya kalındığı söylenebilir. Bununla birlikte içerik açısından YHD ve HD evraklarının mesleki açıdan önemi göz önünde bulundurulduğunda özel nitelikli arşiv olarak nitelenen bu evrakların daha özenle ve dikkatle saklanması gerektiği, bununla birlikte tüm dosya ve evrakların saklanması hususunda TVHB ve VHO'larının bir çalışma ile konuyu daha da netleştirmesi; bundan sonraki süreçte buna özen göstererek arşiv belgelerini muhafaza etmeleri gerektiği ifade edilebilir.

6343 sayılı Kanuna göre, HD üyelerinin en az üçünün hazır bulunması halinde toplanmakta ve karar almaktadır. Çalışmada HD'nin 1992 yılından itibaren tespit edilebilen 35 toplantısından ikisinde üç üye, yedisinde dört üye

ve 26'sında da beş üye ile karar verdiği tespit edildi (Tablo 2). Kanun hükümlerine göre üç üyenin katılımı yeterli olsa da, alınan kararlardan büyük bir kısmının, beş üyenin katılımıyla alınmasının kararların daha çok tartışılıp, konuşularak ve daha objektif bir şekilde alınması adına önemli olduğu ileri sürülebilir.

6343 sayılı Kanun'un 17nci maddesinde kamu kurum ve kuruluşlarından görev yapanlardan isteyenlerin veteriner hekim odalarına üye kaydı yaptırabileceği hükmü yer almaktadır. Çalışmada incelenen dosyalar neticesinde alınan kararlara konu olan, 57 veteriner hekimin mesleğini serbest olarak icra ettiği, beş veteriner hekimin de kamuda görev yaptığı tespit edildi (Tablo 4). Bu durumun; kanuni bir zorunluluk olmamasından dolayı kamuda çalışan veteriner hekimlerin, serbest veteriner hekimlere göre oda üye sayısının daha az olmasından; serbest veteriner hekimliğin işleyişi gereği daha zor koşullarda icra edilmesi, hasta, hasta sahibi, meslektaşlar, ilaç, yem/mama firmaları vb. ile sürekli etkileşim halinde olmalarından dolayı daha fazla sorunla karşılaşılacaklarından kaynaklandığı ileri sürülebilir.

TVHB Merkez Konseyi tarafından hazırlanan "*II. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı Sonuç Raporu*"nda (7) serbest veteriner hekimler arasında birlik, beraberlik ve dayanışmanın sağlanamamasının zararlarından bahsedilmiş; bazı veteriner hekimlerin ilaç satış temsilcisi gibi çalıştığı belirtilmiştir. Aynı şekilde Özen ve ark (4)'ün serbest veteriner hekimler ile ilgili yaptığı çalışmada veteriner hekimlerin muayene ücreti ve reçete konularındaki yargılarla ilgili tutumlar arasındaki ilişkinin düşündürücü olduğu ifade edilmiştir. III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı Komisyon Raporları" (8) kitabının "*Serbest Veteriner Hekimliği*" bölümünde tespit edilen sorunlar arasında; reklam yasağına uyulmaması, usulsüz klinik kullanımı, meslektaşlar arası ilişkilerde yaşanan sorunlar, asgari ücret tarifesine uyulmaması gibi sorunların serbest veteriner he-

¹³ 22 Mayıs 2005 tarihli ve 25735 sayılı RG.

kimliğin Türkiye’de icra edilmeye başlandığı günden bugüne kadar gelen süreçte karşılaşılan sorunlardan olduğu belirtilmektedir. Kızıltepe (3)’nin yaptığı çalışmada fiyat konusunda rekabetin, asgari ücret tarifesine uyulmamasının, veteriner hekimlerin birbirine maddi ve manevi açıdan yardımcı olmasına ilişkin, klinik açmadan özel muayene ve tedavi hizmeti gibi konularda daha fazla problem yaşandığı ifade edilmektedir. Çalışmada, hazırlanan raporlar (7, 9), Özen ve ark (4), Kızıltepe (3)’ye paralel olarak bu konularla ilişkili olarak sorunlar yaşandığı ve HD’nin çeşitli kararlar aldığı tespit edildi (Tablo 5). Uzun yıllardır bilinen bu mevcut sorunların hala çözülmemiş olmasından dolayı gerek yasal düzenleme ve yaptırımların yeniden gözden geçirilerek günümüz koşullarına uyarlanması gerektiği; gerekse meslektaşlar arası etik ve deontolojik duyarlılığı artırmak adına fakültelerde verilen eğitimlerin, mesleğe adım attıktan sonrada devam ettirilmesi gerektiği söylenebilir.

Bilgiye oldukça hızlı ulaşılabilen bir çağda, daha eğitilmiş, daha kültürlü ve daha araştırmacı insanların toplum içindeki ortalamaasının arttığı günümüzde, bilgili hayvan sahibi sayısı da artmakta, bu bağlamda memnuniyeti sağlamak her geçen gün daha da zorlaşmaktadır (1,5). Türkiye İstatistik Kurumu’nun 2013 yılı verilerine (6) göre İzmir, yüksek tahsilli iller sıralamasında Ankara ve Eskişehir’den sonra üçüncü sırada yer almaktadır. Çalışmada HD’ye gelen dosyalar arasında içerik açısından yapılan incelemede, 33 karar ile en çok hasta ve hasta sahibi ile ilişkiler konusu gelmektedir (Tablo 5). Bu verilerin; İzmir’de

hayvan besleyenlerin büyük bir çoğunluğunun belirli bilinç ve kültür düzeyine sahibi olmasından dolayı hayvanların muayenesi, tedavi edilmesi vb. sürecinde veteriner hekimlerle olan ilişkilerinde istenmeyen bir durum ile karşılaştıkları zaman nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini bilmelerinden kaynaklandığı ileri sürülebilir. Bununla birlikte alınan 33 karardan 20 tanesinde kusur bulunmadığı, 12 tanesinde veteriner hekime yazılı ihtar verildiği, yalnızca bir tanesinde geçici men cezasının verilmesinin ise mesleki açıdan olumlu bir durum olduğu ve veteriner hekimlerin hastalarına müdahale ve hasta sahibi ile ilişkiler konusunda daha dikkatli davranmaya çalıştıkları şeklinde yorumlanabilir.

Çalışmada HD’nin aldığı 64 karardan 33’ünde yazılı ihtar verildiği, 25’inde de kusur bulunmadığı tespit edildi (Tablo 3). Alınan bu kararlarda HD üyelerinin meslektaşlarına karşı iyi niyetli oldukları ve ağır yaptırımlara yönelik kararlar vermekten kaçındıkları da ileri sürülebilir.

Sonuç olarak, İzmir Veteriner Hekimler Odası ve Haysiyet Divanının arşiv belgeleri incelendiğinde, 1954 yılından 1992 yılına kadar herhangi bir belgeye rastlanmamasının mesleki açıdan önemli bir kayıp olduğu; 1992 yılından 2014 yılı Ocak ayına gelen süreçte ise kayıtlarının düzenli tutulması ve arşiv belgelerinin saklanmasıyla bir işlevsellik sağlandığı; bu işlevselliğinin kurumsal kimliğe katkısı olduğu; bu bağlamda veteriner hekimler arasındaki etik ve deontolojinin sağlanması ve korunması adına Haysiyet Divanlarının önemli bir rolü olduğu söylenebilir.

Kaynaklar

1. **Clark WT** (1999): *Challenges in educating and training small animal clinics*. Aust Vet J, 77, 496-498.
2. **İzmir VHO** (2014): *İzmir Veteriner Hekimleri Odasının kuruluş tarihçesi*. Erişim: http://www.izmirvho.org/makale/Izmir_VHO_Kurulus_Tarihcesi_Nisan_2014.pdf Erişim tarihi: 17.06.2014
3. **Kızıltepe A** (2010): *Türkiye’de klinik veteriner hekimliği uygulamalarında karşılaşılan deontolojik-etik sorunlar üzerine bir araştırma*. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, 2010, Ankara.
4. **Özen A, Özen R, Yüksel E, Yaşar A, Yerlikaya H** (2005). *Veteriner hekimliği kliniklerinin ticari performansı üzerine etkili bazı faktörler*. II. İlaç satışı. F.Ü. Sağlık Bil. Dergisi, 19(2): 123-131.
5. **Pritchard WR** (1994): *A changing world and changing profession challenge veterinary medical education*. J Vet Med Edu, 21,119-123.
6. **TÜİK** (2013): *Ulusal eğitim istatistikleri veri tabanı*. Erişim: http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1018 Erişim tarihi: 01.04.2014
7. **TVHB** (2002): *Mesleki politikalar sonuç raporu*. 49-68. II. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı Sonuç Raporları. 2002, Ankara.
8. **TVHB** (2010): *Serbest veteriner hekimlik komisyon raporu*. 261-302. 3. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı Komisyon Raporları Kitabı. 2010, Ankara.
9. **TVHB** (2014): Erişim: <http://tvhb.org.tr/sayfa/odalar> Erişim tarihi: 10.02.2014

Geliş Tarihi: 14.12.2014/Kabul Tarihi:27.04.2015

Yazışma Adresi:

Dr. Ebru TONG
İzmir Veteriner Hekimleri Odası
Kıbrıs Şehitleri Cad. No: 117
Alsancak/İZMİR
e-posta: tongebru@gmail.com